

สหรัฐฯ เดินเกมตัดสิทธิ GSP ไทย 2 ครั้งในปี '63 ... อีกปัจจัยท้าทายการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ ปี '64

▶ ประเด็นสำคัญ

- ตลอดสมัยของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์การค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ เปราะบางเรื่อยมา จากการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ จนกระทั่งโค้งสุดท้ายก่อนหมดวาระก็ยังคงตัดสิทธิ GSP สินค้าไทยถึง 2 ครั้งในปี 2563 โดยการตัดสิทธิครั้งแรกเมื่อเดือนเมษายน รวมมีมูลค่า 1,600 ล้านดอลลาร์ฯ ไม่กระทบต่อภาพรวมการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2563 เนื่องจากได้แรงหนุนจากการส่งกลับสินค้าเพื่อการซ่อมรถ บวกกับอานิสงส์จากกิจกรรม WFH และสินค้าเพื่อการป้องกันโควิด-19 ทำให้การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2563 น่าจะเติบโตได้ที่ร้อยละ 6.4 มีมูลค่าส่งออกราว 33,300 ล้านดอลลาร์ฯ
- สำหรับการตัดสิทธิ GSP สินค้าไทยครั้งที่ 2 จำนวน 231 รายการ รวมเป็นมูลค่าการส่งออก 601 ล้านดอลลาร์ฯ เริ่มมีผลทางภาษีในปี 2564 **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ไม่น่าจะหลุดจากกรอบที่เคยประเมินไว้ว่า** ถ้าหากนายโจ ไบเดนได้เป็นผู้นำคนใหม่ การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2564 จะยังคงขยายตัวได้ที่ร้อยละ 10-12 ด้วยมูลค่าส่งออกราว 36,700-37,300 ล้านดอลลาร์ฯ หรือถ้าหากนายโดนัลด์ ทรัมป์บริหารประเทศต่อในสมัยที่ 2 การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ น่าจะยังเติบโตเป็นบวกได้ใกล้เคียงร้อยละ 5.0 ด้วยมูลค่าส่งออกราว 35,000 ล้านดอลลาร์ฯ อย่างไรก็ตาม **การตัดสิทธิ GSP ก็มีผลให้ผู้ส่งออกไทยและผู้นำเข้าสหรัฐฯ ต้องแบกรับภาระต้นทุนภาษีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าไทยที่ต้องแข่งขันรุนแรงกับคู่แข่งในอาเซียนอย่างอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ผู้ประกอบการไทยคงต้องรับภาระไว้ค่อนข้างมาก เพื่อให้ราคาแข่งขันได้** อาทิ ที่นอนทำด้วยยาง/พลาสติก เพลาชับสำหรับรถยนต์นั่ง ส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์พลาสติกที่ทำจากเอทิลีนโพรพิลีน และท่อและวาล์ว

ความสัมพันธ์ทางการค้าของไทยกับสหรัฐฯ กลับมาตึงเครียดก่อนการเลือกตั้งสหรัฐฯ โดยล่าสุดในปีนี้ทางการสหรัฐฯ ตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปหรือ GSP ที่ให้กับไทยเป็นครั้งที่ 2 ในรอบปี จำนวน 231 รายการ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกที่ไทยใช้สิทธิจริง 601 ล้านดอลลาร์ฯ (มูลค่าปี 2562) มีผลในวันที่ 30 ธันวาคม 2564 ทำให้สินค้าดังกล่าวต้องกลับไปเสียภาษีในอัตราปกติ (MFN rate) ตั้งแต่เริ่มปี 2564 เป็นต้นไป ขณะที่การตัดสิทธิ GSP ครั้งแรกตัดสิทธิสินค้าไทยไป 573 รายการ มีผลตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน 2563 กระทบต่อสินค้าส่งออกที่ใช้สิทธิจริง 1,600 ล้านดอลลาร์ฯ **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย เห็นว่า มีประเด็นต้องติดตามดังนี้**

- **สินค้าไทยที่ถูกตัดสิทธิ GSP รอบ 2 กระทบต่อภาพรวมการส่งออกของไทยในปี 2564 ค่อนข้างน้อย** เนื่องจากสินค้าที่ถูกตัดสิทธิ GSP รอบนี้คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.8 ของมูลค่าการส่งออกของ

ไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2562 อีกทั้งเมื่อพิจารณาสินค้าส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ 30 รายการแรก (เรียงลำดับ HS Code 8 หลัก) ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้สิทธิ GSP มีสินค้าเพียง 4 รายการเท่านั้นที่ได้สิทธิ GSP และยังไม่ถูกตัดสิทธิในรอบนี้ ได้แก่ ชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ ถุงมือยาง (ที่ไม่ใช่ทางการแพทย์) เครื่องจ่ายไฟสำรอง เต้าหู้ปรุงแต่ง ทั้งนี้ การส่งออกของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ภาพรวมในปี 2562 มีมูลค่า 4,817 ล้านดอลลาร์ฯ คิดเป็นร้อยละ 14.4 ของการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ

▪ **สินค้าส่งออกของไทยที่ถูกตัดสิทธิ GSP ครั้งที่ 2 ในปี 2563 ที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุด 10 อันดับแรก** แม้ต้องรับภาระภาษีเพิ่มขึ้นในปี 2564 แต่ยังคงทำตลาดได้ระยะหนึ่ง เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าที่ต้องเผชิญในปี 2564 ยังอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.0 ถึงร้อยละ 4.2 โดย **1) สินค้าที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะแข่งขันได้ดี**และทั้งห้าคู่แข่งหลักในอาเซียนอย่างอินโดนีเซียที่ยังได้รับสิทธิ GSP และเวียดนามที่แม้ไม่ได้สิทธิ GSP แต่ก็มีรายได้เปรียบด้านต้นทุนผลิตที่ต่ำกว่าไทย ซึ่งสินค้ากลุ่มนี้ผู้ประกอบการไทยน่าจะพอมีอำนาจต่อรองกับผู้นำเข้าฝั่งสหรัฐฯ เพื่อแบ่งกันรับภาระภาษีที่เพิ่มขึ้น อาทิ ชิ้นส่วนพวงมาลัย อะลูมิเนียม ล้อรถยนต์ และพลาสติกขั้นต้น อย่างไรก็ตาม **2) สินค้าไทยที่มีความเสี่ยงเสียตลาดในระยะอันใกล้** เพราะเป็นสินค้าที่แข่งขันสูง ผู้นำเข้าสหรัฐฯ มีตัวเลือกเป็นสินค้าจากประเทศในอาเซียนที่มีราคาใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้ส่งออกไทยอาจต้องรับภาระภาษีค่อนข้างมาก อาทิ ที่นอนทำด้วยยาง/พลาสติก เพลาะสำหรับรถยนต์นั่งที่สินค้าไทยยังมีส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าในสหรัฐฯ ร้อยละ 4.7 ซึ่งสินค้าอินโดนีเซียก็มีสัดส่วนที่ไม่ถึงห่างจากไทยนักที่ร้อยละ 2.2 นอกจากนี้ ยังมีสินค้าส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์พลาสติกที่ทำจากเอทิลีนโพรพิลีน และโดยเฉพาะท่อและวาล์วที่ไทยอาจเสียตลาดถาวรเพราะทุกวันนี้เวียดนามก็ทำตลาดในสหรัฐฯ ได้ดีกว่าไทยอยู่แล้ว

สินค้าส่งออกของไทย 10 อันดับแรกที่ถูกตัดสิทธิ GSP ในวันที่ 30 ธันวาคม 2563

HS code	สินค้าไทย 10 อันดับแรกที่ถูกตัดสิทธิ GSP	มูลค่าส่งออกปี 2562 (ล้านดอลลาร์ฯ)	MFN Rate (%)	คู่แข่งของไทย 3 อันดับแรกในตลาดสหรัฐฯ (% ส่วนแบ่งการนำเข้าของสหรัฐฯ)
87089475	1. ชิ้นส่วนพวงมาลัย	57.6	2.5	1. เม็กซิโก (40%) 2. ญี่ปุ่น (15%) 3. จีน (12%) ไทยอันดับ 8 (3.1%)
76061230	2. อะลูมิเนียม	44.3	3.0	1. แคนาดา (15%) 2. จีน (13%) 3. สาอุดีอาระเบีย (11%) ไทยอันดับ 11 (3.0%)
87085089	3. เพลาะสำหรับรถยนต์นั่ง	40.6	2.5	1. เยอรมนี (23%) 2. เม็กซิโก (20%) 3. ญี่ปุ่น (19%) ไทยอันดับ 7 (4.7%)
94042100	4. ที่นอนทำด้วยยางหรือพลาสติก	35.4	3.0	1. เวียดนาม (27%) 2. อินโดนีเซีย (26%) 3. มาเลเซีย (14%) ไทยอันดับ 4 (7.6%)
87087045	5. ล้อรถยนต์	34.7	2.5	1. จีน (48%) 2. เม็กซิโก (28%) 3. เกาหลีใต้ (5.8%) ไทยอันดับ 5 (2.7%)
39100000	6. พลาสติกขั้นต้น	27.9	3.0	1. เยอรมนี (30%) 2. ญี่ปุ่น (22%) 3. จีน (16%) ไทยอันดับ 6 (4.1%)
83024230	7. ส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์	26.1	3.9	1. จีน (55%) 2. ไต้หวัน (11%) 3. ออสเตรเลีย (6.0%) ไทยอันดับ 5 (4.4%)
39201000	8. พลาสติกทำจากเอทิลีน	22.7	4.2	1. แคนาดา (55%) 2. จีน (6.7%) 3. เยอรมนี (4.8%) ไทยอันดับ 6 (3.4%)
39202000	9. พลาสติกทำจากโพรพิลีน	21.5	4.2	1. เม็กซิโก (20%) 2. แคนาดา (16%) 3. เยอรมนี (6.0%) ไทยอันดับ 13 (2.6%)
84818090	10. ท่อและวาล์ว	16.1	2.0	1. เม็กซิโก (26%) 2. ญี่ปุ่น (15%) 3. เยอรมนี (10%) ไทยอันดับ 22 (0.6%)

ที่มา: USITC โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

▪ สินค้าส่งออกของไทยที่เหลืออีกครึ่งหนึ่งยังได้รับสิทธิ GSP ต่อไปในปี 2564 แต่ก็มีความเสี่ยง อาจถูกตัดสิทธิในระยะข้างหน้า หากสหรัฐฯ ยังคงเดินหน้าใช้นโยบายปกป้องการค้าต่อไป ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ โดยสินค้าไทยที่ยังได้รับสิทธิมีจำนวน 466 รายการ คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 2,615 ล้านดอลลาร์ฯ ซึ่งสินค้าไทยในกลุ่มนี้ค่อนข้างแข็งแกร่งด้วยศักยภาพของการผลิตที่ไทยมีและจุดแข็งด้าน วัตถุดิบในไทยเป็นหลักทำให้สินค้าไทยสามารถครองส่วนแบ่งการนำเข้าของสหรัฐฯ ได้ในลำดับต้นๆ และยากที่คู่แข่ง ในอาเซียนจะแข่งได้แม้ว่าสินค้าไทยจะถูกตัดสิทธิ GSP ในระยะข้างหน้า อาทิ ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ ถุงมือ ยาง (ไม่รวมถุงมือทางการแพทย์) เลนส์แว่นตา ถังเชื้อเพลิงรถยนต์ เครื่องจ่ายไฟสำรอง เครื่องดื่มที่มีนมผสม พลาสติกโพลีคาร์บอเนต แต่ก็มีสินค้าบางรายการของไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมรับการแข่งขันด้านราคาหากถูกตัด สิทธิ GSP อาทิ เครื่องปฏุงรมี้อัตราภาษีค่อนข้างสูงที่ร้อยละ 6.4 และกระเป๋าเดินทางที่มีอัตราภาษีสูงถึง 17.6 อีกทั้ง มีเวียดนามเป็นคู่แข่งที่สำคัญอย่างมาก

สินค้าส่งออกของไทย 10 อันดับแรกที่ยังได้รับสิทธิ GSP

HS code	สินค้าไทย 10 อันดับที่ยังได้รับสิทธิ GSP	มูลค่าส่งออกปี 2562 (ล้านดอลลาร์ฯ)	MFN Rate (%)	คู่แข่งของไทย 3 อันดับแรกในตลาดสหรัฐฯ (% ส่วนแบ่งการนำเข้าของสหรัฐฯ)
84159080	1. ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ	253.58	1.4	1. เม็กซิโก (51%) 2. จีน (21%) 3. ไทย (9%)
40151910	2. ถุงมือยาง (ไม่รวมถุงมือยางทางการแพทย์)	230.57	3.0	1. มาเลเซีย (40%) 2. ไทย (27%) 3. จีน (20%)
21069098	3. เครื่องปฏุงรม	180.88	6.4	1. สิงคโปร์ (44%) 2. แคนาดา (12%) 3. จีน (4.7%) ไทยอันดับ 4 (3.3%)
90015000	4. เลนส์แว่นตา	113.24	2.0	1. เม็กซิโก (32%) 2. จีน (20%) 3. ไทย (16%)
87089968	5. ถังเชื้อเพลิงรถยนต์	106.80	2.5	1. เม็กซิโก (37%) 2. ญี่ปุ่น (25%) 3. แคนาดา (8%) ไทยอันดับ 7 (2.7%)
85044095	6. เครื่องจ่ายไฟสำรอง	100.81	0.0	1. จีน (27%) 2. เม็กซิโก (12%) 3. ญี่ปุ่น (9%) ไทยอันดับ 8 (4.3%)
22029990	7. เครื่องดื่มที่มีนมผสม	82.55	0.2¢/liter	1. แคนาดา (22%) 2. เม็กซิโก (22%) 3. ไทย (12%)
29181400	8. กรดซิติริก	64.31	6.0	1. แคนาดา (52%) 2. ไทย (36%) 3. โคลัมเบีย (3.8%)
39074000	9. พลาสติกโพลีคาร์บอเนต	48.55	5.8	1. เกาหลีใต้ (18%) 2. เยอรมนี (16%) 3. แคนาดา (15.0%) ไทยอันดับ 4 (11%)
42021281	10. กระเป๋าเดินทาง	44.94	17.6	1. จีน (55%) 2. ไทย (13%) 3. เวียดนาม (11%)

ที่มา: USITC โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

โดยสรุป เป็นที่แน่ชัดว่าไทยกำลังสูญเสียแต้มต่อทางภาษีไปเรื่อยๆ ในการทำตลาดสหรัฐฯ โดยในปี 2563 ไทยถูกตัดสิทธิ GSP ถึง 2 ครั้ง รวมเป็นมูลค่า 2,200 ล้านดอลลาร์ฯ คิดเป็นร้อยละ 45 ของมูลค่าส่งออกที่ใช้สิทธิ GSP อย่างไรก็ดี หากมองกันตามจริงแล้วยังเหลือสินค้าอีกครึ่งหนึ่งหรือจำนวน 644 รายการที่ยังได้รับสิทธิ GSP อยู่ และเป็นสินค้าสำคัญที่มีมูลค่าส่งออกค่อนข้างสูง แต่สิทธิเหล่านี้ขึ้นอยู่กับผู้ให้สิทธิอย่างสหรัฐฯ ดังนั้นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้สินค้าไทยมีความโดดเด่นเหนือคู่แข่ง เพื่อให้ผู้นำเข้าสหรัฐฯ ต้องการสินค้าไทยเป็นหัวใจสำคัญที่รัฐบาลและผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2563 เผชิญความท้าทายอย่างมาก ทั้งจากผลพวงของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนที่ยังหลงเหลืออยู่ บวกกับกำลังซื้อที่อ่อนแรงตามแรงกดของโควิด-19 อีกทั้งปัจจัยจากการตัดสิทธิ GSP ในรอบแรกเมื่อเดือนเมษายน 2563 ที่ผ่านมา แต่ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปีนี้ได้แรงหนุนด้วยปัจจัยเฉพาะจากการส่งกลับสินค้าเพื่อการซ่อมรถเป็นหลัก รวมทั้งอานิสงส์ของความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อกิจกรรม Work From Home (WFH) ช่วยขับเคลื่อนการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2563 ให้มีโอกาสเติบโตได้ร้อยละ 6.4 มีมูลค่าส่งออกราว 33,300 ล้านดอลลาร์

ขณะที่ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2564 คือทิศทางที่ฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ขึ้นอยู่กับนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของว่าที่ผู้นำคนใหม่ของสหรัฐฯ มากกว่า **ซึ่งการตัดสิทธิ GSP ในรอบที่ 2 ที่ทำให้สินค้าไทยต้องกลับไปเสียภาษีนำเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ ในอัตราปกติ โดยจะมีผลตั้งแต่มกราคม 2564 ไม่น่าจะกระทบต่อการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในภาพรวม** โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ยังคงคาดการณ์การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2564 จะยังคงเติบโตได้ในกรอบที่ร้อยละ 10-12 ด้วยมูลค่าส่งออกราว 36,700-37,300 ล้านดอลลาร์ ภายใต้การนำของนายโจ ไบเดน แห่งพรรคเดโมแครต แต่ถ้านายโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งพรรครีพับลิกันได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีในสมัยที่ 2 การส่งออกของไทยก็น่าจะยังคงเติบโตได้ใกล้เคียงร้อยละ 5.0 ด้วยมูลค่าส่งออกราว 35,000 ล้านดอลลาร์ โดยสินค้าส่วนใหญ่ของไทยน่าจะเติบโตได้แต่สินค้าฟุ่มเฟือยที่ยังไม่จำเป็นต้องบริโภคอาจเติบโตช้า อย่างไรก็ตาม **ผู้ส่งออกของไทยคงต้องแบกรับภาระภาษีนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจากการตัดสิทธิ GSP โดยเฉพาะสินค้าที่ต้องแข่งขันรุนแรงกับคู่แข่งในอาเซียน** อาทิ ที่นอนทำด้วยยาง/พลาสติก เพล่าสำหรับรถยนต์นั่ง ส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์ พลาสติกที่ทำจากเอทิลีน/โพรพิลีน และท่อและวาล์ว

นอกจากนี้ ผลการเลือกตั้งสหรัฐฯ เป็นสิ่งที่ต้องจับตาอย่างใกล้ชิดเพราะจะมีผลต่อทิศทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ และนโยบายการค้ากับไทยให้เปลี่ยนภาพไปหาว่าที่ผู้นำสหรัฐฯ เปลี่ยนมือไปเป็นนายโจ ไบเดน แต่ถ้าหากนายโดนัลด์ ทรัมป์ยังคงเป็นผู้นำในสมัยที่ 2 ก็คงทำให้การค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ เปรียบเทียบต่อเนื่องจากปัจจุบันโดยน่าจะมีการเดินหน้าใช้มาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นมาตรการ AD/CVD มาตรการ Safeguard ตลอดจนการเดินหน้าทำสงครามการค้ากับจีนที่ส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยทางอ้อม รวมทั้งอาจตัดสิทธิ GSP ที่ให้กับไทยเพิ่มขึ้นอีกในระยะข้างหน้า

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น